

บันทึก

เรื่อง การถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓
ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕ (กรณีสัญชาติของบุตรของบุคคลที่ถูกถอนสัญชาติไทย)

เดิมกรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท.๐๓๑๓/๑๐๐๔๔๒ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น ในปัญหาข้อกฎหมาย เกี่ยวกับการถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕ ว่า บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็นคนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินั้น ย่อมถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าว การถอนสัญชาติไทยของบุคคลผู้นั้น กรมการปกครองพิจารณาแล้วมีความเห็นตีความได้เป็น ๒ ประเด็น คือ

๑. บุคคลดังกล่าวย่อมสิ้นสัญชาติไทยในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลบังคับใช้ คือสิ้นสัญชาติไทยในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

๒. บุคคลดังกล่าวถูกถอนสัญชาติไทยย้อนหลังนับตั้งแต่บุคคลนั้นเกิด ซึ่งหมายความว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้สัญชาติไทยมาก่อนเลยนับตั้งแต่บุคคลนั้นเกิด

ซึ่งความเห็นทั้ง ๒ ประเด็นนี้จะมีผลถึงการพิจารณาสัญชาติของบุตรของบุคคลดังกล่าวแตกต่างกัน ดังตัวอย่างข้อเท็จจริง ดังนี้

นายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ในราชอาณาจักรไทย เป็นบุตรของนายเจียง แซ่เหวียน คนญวนต่างด้าว (ถือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว) กับนางโอราญ คนญวนอพยพ (ไม่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว) บิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน นายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา ย่อมถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕ และนายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา ได้จดทะเบียนสมรสกับนางเบะ เวสวัณโยธา มีบุตร ด้วยกันรวม ๕ คน คือ

๑. ด.ญ.อรพิน เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๕
๒. ด.ช.พีระยุทธ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗
๓. ด.ญ.อรวรรณ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๑๘
๔. ด.ช.เจริญพร เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๙
๕. ด.ญ.อรพรรณ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

ในการพิจารณาสัญชาติของบุตรทั้ง ๕ คนของนายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา นั้น แยกความเห็นได้เป็น ๒ ประเด็น คือ

๑. ตามความเห็นที่ ๑ นายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา ย่อมสิ้นสัญชาติไทยทันทีในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลบังคับใช้ คือในวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕

ดังนั้น ในการพิจารณาสัญชาติของบุตรของนายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา จึงแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑.๑ ด.ญ.อรพิน เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเกิดก่อนที่ บิดาถูกถอนสัญชาติไทย (เกิดก่อนวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕) ถือว่าในขณะที่เกิดบิดามีสัญชาติไทย จึงไม่เข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕ ย่อมได้สัญชาติไทย

๑.๒ บุตรคนอื่น ๆ ของนายกู้เกียรติ คือ

๑.๒.๑ ด.ช.พีระยุทธ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗

๑.๒.๒ ด.ญ.อรรณณ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๑๘

๑.๒.๓ ด.ช.เจริญพร เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๕ เมษายน

๑.๒.๔ ด.ญ.อรพรรณ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ซึ่งเกิดหลังจากที่บิดาถูกถอนสัญชาติไทย (เกิดหลังวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕) ถือว่าขณะเกิดบิดาเข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕ ย่อมไม่ได้สัญชาติไทยตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว

๒. ตามความเห็นที่ ๒ นายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา ถูกถอนสัญชาติไทยย้อนหลังนับตั้งแต่เกิด ซึ่งหมายความว่านายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา ไม่เคยได้สัญชาติไทยมาก่อนเลย ดังนั้น ในการพิจารณาสัญชาติของบุตรของนายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา จึงแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑ ด.ญ.อรพิน เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๕ ย่อมถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เพราะถือว่าขณะเกิดบิดาเข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว

๒.๒ บุตรคนอื่น ๆ ของนายกู้เกียรติ คือ

๒.๒.๑ ด.ช.พีระยุทธ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์

๒.๒.๒ ด.ญ.อรรณณ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๙ มีนาคม

๒.๒.๓ ด.ช.เจริญพร เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๕ เมษายน

๒.๒.๔ ด.ญ.อรพรรณ เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ย่อมไม่ได้สัญชาติไทยตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕

กรมการปกครองจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า ความเห็นทั้ง ๒ ประเด็นนั้นความเห็นใดถูกต้อง หรือจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมตำรวจ) และผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

บุคคลที่ได้สัญชาติไทยหลักดินแดนเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ ตามมาตรา ๗ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ แต่ภายหลังถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑^๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น ย่อมสิ้นสัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ไม่มีผลย้อนหลังถอนสัญชาติไทยของบุคคลดังกล่าวนับตั้งแต่บุคคลนั้นเกิด ดังนั้น ในระหว่างระยะเวลาตั้งแต่วันที่บุคคลนั้นเกิด ถึงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ บุคคลดังกล่าวย่อมมีสัญชาติไทยตามนัยมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘

สำหรับกรณีนายกู้เกียรติ เวสวัณโยธา ซึ่งเคยได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ โดยเกิดในราชอาณาจักรไทยเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๔๙๑ แต่ภายหลังถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ นั้น อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น นายกู้เกียรตินั้นย่อมสิ้นสัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไปโดยไม่ถูกถอนสัญชาติไทยย้อนหลังนับแต่วันที่นายกู้เกียรติเกิด อย่างไรก็ตาม การถูกถอนสัญชาติไทยของนายกู้เกียรติโดยผลแห่งกฎหมายนั้น ไม่มีผลกระทบกระทำการได้สัญชาติไทยของบุตรทั้ง ๕ คน ของนายกู้เกียรติแต่อย่างใด ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. ด.ญ.อรพิน เวสวัณโยธา เกิดวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๕ ในราชอาณาจักรไทย ย่อมได้สัญชาติไทยตามนัยมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ และเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ นั้น ด.ญ.อรพิน ไม่ถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินี้ ดังนั้น เพราะในขณะเกิด ด.ญ.อรพิน มีบิดาเป็นคนไทย จึงไม่เข้าเงื่อนไขทั้ง ๓ ประการตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าว

๒. ด.ช.พีระยุทธ ด.ญ.อรรณพ ด.ช.เจริญพร และ ด.ญ.อรพรรณซึ่งเกิดหลังจากนายกู้เกียรติถูกถอนสัญชาติไทย (เกิดหลังวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕) นั้นย่อมได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ ทั้งนี้เพราะว่าในขณะเกิดบุตรทั้ง ๔ คน

^๑ มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย

(๒) ผู้เกิดนอกราชอาณาจักรไทยโดยมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือบิดาไม่มีสัญชาติ

(๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

^๒ ข้อ ๑ ให้ถอนสัญชาติของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็นคนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดานั้นเป็น

(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

(๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ

(๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง
ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรและสั่งเฉพาะรายเป็น

ของนายกู้เกียรติมีได้มีบิดาเป็นบุคคลที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๑) (๒) และ (๓) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ กล่าวคือ

- (๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะราย
- (๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ
- (๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่า ด้วยคนเข้าเมือง

ทั้งนี้ เพราะนายกู้เกียรติเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ดังนั้น บุตรทั้ง ๔ คน จึงไม่ใช่บุคคลตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ และไม่เข้าอยู่ในเกณฑ์ที่จะ ไม่ได้สัญชาติไทยตามข้อ ๒^๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว แต่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ โดยเหตุที่เกิดในราชอาณาจักรไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ กฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ไปให้กระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครองทราบ ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ สร ๐๖๐๑/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๓ และหนังสือ ด่วนมาก ที่ สร ๐๖๐๑/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๓ ตามลำดับ

ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ลับ ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๒/๔๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่คณะกรรมการ กฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการปกครอง เรื่อง สัญชาติของบุตรของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย แต่ภายหลังถูกถอนสัญชาติไทยตาม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ว่า การถอนสัญชาติไทยของบุคคลดังกล่าว ไม่มีผลกระทบ กระเทือนการได้สัญชาติไทยของบุตรของบุคคลนั้น (บุคคลชั้นหลาน) แต่อย่างใด ทั้งนี้ เพราะ บุตรที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ ย่อมได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ เนื่องจากในขณะเกิดบิดาเป็นคนไทย ส่วนบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรไทยหลังจากวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ ย่อมได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ เช่นกัน เพราะไม่ใช่บุคคลที่มีลักษณะตามเงื่อนไข ที่จะไม่ได้สัญชาติไทยตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ คือในขณะที่เกิดมิได้มี บิดาเป็นบุคคลที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนด ไว้ในข้อ ๑ (๑) (๒) และ (๓) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ แต่มีบิดาเป็นบุคคลที่ เกิดในราชอาณาจักรไทย นั้น คณะกรรมการควบคุมผู้นอพยพของสภาความมั่นคงแห่งชาติใน การประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๔ ได้พิจารณาความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ข้างต้น ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญชาติของ

^๓ ข้อ ๒ บุคคลตามข้อ ๑ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้ บังคับแล้ว ไม่ได้สัญชาติไทย เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรและสั่งเฉพาะราย เป็นประการอื่น

บุคคลชั้นหลานของญวนอพยพแล้ว มีความเห็นเป็นหลายฝ่าย ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับข้อวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) จึงมีมติมอบให้ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยในคณะกรรมการควบคุมญวนอพยพฯ รับเรื่องนี้หารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยขอให้ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเป็นผู้พิจารณาให้ได้ข้อยุติที่แน่นอนอีกครั้งหนึ่ง

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า ข้อวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เป็นการพิจารณาสัญชาติของบุคคลชั้นหลาน ในกรณีที่มีบิดาซึ่งเป็นบุตรญวนอพยพที่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ จดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ เท่านั้น แต่โดยข้อเท็จจริงยังมีบุคคลชั้นหลานในกรณีอื่น ๆ อีกที่คณะกรรมการกฤษฎีกายังไม่ได้พิจารณา ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานภาพของบิดามารดา และสถานภาพการสมรสของบิดามารดากระทรวงมหาดไทยจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) พิจารณาความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ ดังกล่าวข้างต้นอีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งพิจารณาสัญชาติของบุคคลชั้นหลานในกรณีอื่น ๆ ตามตารางแสดงสถานภาพของบิดามารดาและสถานภาพการสมรสของบิดามารดา ที่กระทรวงมหาดไทยส่งมาด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงกรมการปกครอง และกรมตำรวจ) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ) ผู้แทนศูนย์ประสานงาน ๑๑๔ กอ.รมน. และผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมายและกรมการเมือง) แล้ว เห็นว่า กระทรวงมหาดไทยขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา(ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) พิจารณาปัญหา ๒ ประการคือ

๑. ขอให้พิจารณาทบทวนความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญชาติของบุคคลซึ่งมีบิดาเป็นบุตรญวนอพยพและถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ และจดทะเบียนสมรสกับมารดาซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่ถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัตีดังกล่าว ซึ่งกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ มีความเห็นว่า การถูกถอนสัญชาติไทยของบิดาตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ นั้น ไม่มีผลกระทบกระทำการได้สัญชาติไทยของบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ทั้งที่เกิดก่อนและที่เกิดหลังวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ แต่อย่างใด

๒. ขอให้พิจารณาสัญชาติของบุตรของบุคคลที่ถูกถอนสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ในกรณีอื่น ๆ ตามตารางแสดงสถานภาพของบิดามารดาและสถานภาพการสมรสของบิดามารดา ที่กระทรวงมหาดไทยส่งมาให้พิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณา ทบทวนปัญหาประการแรกแล้ว มีมติยืนยันตามความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ ว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญชาติของบุคคลซึ่งมีบิดาเป็นบุตรญวนอพยพและถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ และจดทะเบียนสมรสกับมารดาซึ่งเป็นบุคคล สัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่ถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ นั้น การถูกถอนสัญชาติไทยของบิดาไม่มีผลกระทบกระเทือนการได้สัญชาติไทยของบุตร ของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ทั้งที่เกิดก่อนและที่เกิดหลังวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ แต่อย่างใด ทั้งนี้ เพราะในกรณีที่บุตรเกิดก่อนวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ นั้น บุตร ดังกล่าวย่อมได้สัญชาติไทยตามนัยมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ โดย เหตุที่เกิดในราชอาณาจักรไทยและเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลใช้บังคับใน วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ บุตรนั้นไม่ถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ดังกล่าว เนื่องจากในขณะเกิดบุตรนั้นบิดาเป็นคนไทย จึงไม่เข้าเงื่อนไขทั้ง ๓ ประการตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว และในกรณีที่บุตรเกิดหลังวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ นั้น บุตรดังกล่าวก็มีบิดาเป็นบุคคลที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ เนื่องจากบิดาเป็นผู้ที่เกิดใน ราชอาณาจักรไทย ดังนั้น บุตรนั้นจึงไม่ใช่บุคคลตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว และไม่เข้าอยู่ในเกณฑ์ที่จะไม่ได้สัญชาติไทยตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินั้น แต่ได้ สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ โดยเหตุที่เกิดใน ราชอาณาจักรไทย

สำหรับปัญหาประการที่สอง ที่กระทรวงมหาดไทยขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) พิจารณาสัญชาติของบุตรของบุคคลที่ถูกถอนสัญชาติไทย หรือบุคคลที่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ในกรณีอื่น ๆ ด้วย นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) มีมติไม่พิจารณาให้ความเห็นใน ปัญหาดังกล่าว เพราะไม่ใช่เป็นปัญหาที่กรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งได้วินิจฉัยไปแล้ว อันกระทรวงมหาดไทยอาจขอให้ทบทวนอีกครั้งหนึ่งโดยการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้ ตามข้อ ๑๐ วรรคสาม^๔ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็น ทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

^๔ ข้อ ๑๐ วรรคสาม

ฯลฯ

กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ หรือผู้ขอความเห็นอาจขอให้ทบทวนปัญหาที่กรรมการร่าง กฎหมายคณะใดคณะหนึ่งได้วินิจฉัยไปแล้วอีกครั้งหนึ่งก็ได้ ในกรณีนี้ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาจัดให้มีการประชุมร่วมกับของกรรมการร่างกฎหมายสองหรือสามคณะเป็นการประชุมพิเศษ หรือจัด ให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหานั้นได้ตามที่เห็นสมควร

(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๒๙